

1

Bu bölümde ikinci imkânsızlık
olarak reddedilen ana iddia nedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 1

Canlıların varlığını Allah'ın kudreti yerine sebeplere bağlama düşüncesidir.

2

Küçük bir canlının örnek verilmesinin temel sebebi nedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 2

Çok küçük bir varlıkta bile son derece düzenli ve hassas bir yapı bulunduğunu göstermek içindir.

3

Metne göre bir sineğin bedeni
neden çok sayıda unsurla ilişkili
kabul edilir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 3

Çünkü onun yapısında kâinattaki birçok madde ve sebebin payı varmış gibi düşünülebilecek kadar geniş bir bağıllık görülür.

4

Eğer canlı bir varlık ilahî kudrete verilmezse, maddî sebepler için nasıl bir sonuç ortaya çıkar?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 4

O sebeplerin, o canlının yanında
ve hatta içinde hazır bulunması
gerektiği sonucu çıkar.

5

Gözdeki küçük bir hücre
üzerinden hangi düşüncenin
saçmalığı gösterilmektedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 5

Koca âlemdeki unsurların küçücük bir yerde toplanıp orada ustaca iş gördüğünü kabul etmenin akla aykırı olduğu gösterilmektedir.

6

Metinde “sebepe maddî ise”
denilerek hangi ilke vurgulanır?

11sinif tabiat-rialesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 6

Maddî bir sebebin etkide bulunabilmesi için sonucuna temas etmesi veya yakınında olması gerektiği vurgulanır.

7

“En ebleh Sofestailer bile utanır”
anlamındaki ifadeyle ne
anlatılmak istenir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 7

Bu görüşün o kadar zayıf ve gülünç olduğu, aşırı şüpheci kimselerin bile bunu savunmakta zorlanacağı anlatılır.

8

Parçada canlıların oluşumunu
sebeplere bağlamak neden
imkânsız görülmektedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 8

Çünkü birçok farklı ve birbiriyle uyumsuz sebebin tam bir uyum içinde aynı canlıda birleşmesi gerektiği varsayılır.

9

Sinek örneđi, büyüklük
bakımından değil hangi yönüyle
önemlidir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 9

Küçüklüğüne rağmen çok ince bir düzen ve bağlantı taşıması yönüyle önemlidir.

10

Metinde zıt ve ayrı sebeplerin bir araya gelmesi neden problem olarak sunulur?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 10

Çünkü böyle farklı şeylerin tam ölçüyle birleşip kusursuz bir yapı kurması kendi başına aklen beklenmez.

11

Bir canlının gözündeki tek hücreye kadar inilmesi neyi güçlendirmek için kullanılmıştır?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 11

Sebeplerin canlıyı açıklaması için
işin daha da çıkmaza girdiğini
göstermek için kullanılmıştır.

12

Bu bölümde “hazır bulunmak” ifadesi sebepler hakkında neyi ima eder?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 12

Sebepler gerçekten etkili olsaydı,
canlıyı uzaktan değil bizzat
yakınında bulunarak oluşturmak
zorunda olurlardı.

13

Metinde geçen dnceye göre,
maddi sebepler bir hücrenin
içinde çalışıyor kabul edilirse ne
tür bir tablo ortaya cıkar?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 13

Kâinatın temel unsurlarının
küçücük bir mekâna sığdırıldığı
son derece mantıksız bir tablo
ortaya çıkar.

14

Parçanın sonunda kullanılan sert eleştiri, okuyucuda nasıl bir hüküm oluşturmaya hedefler?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 14

Bu görüşün ciddi ve savunulabilir değil, akıldan uzak bir iddia olduğu kanaatini oluşturmayı hedefler.

15

İkinci muhalde karşı çıkılan
düşünce hangi isnaddır?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 15

Varlıkların meydana gelişini ilahî yaratış yerine sebeplere bağlama isnadıdır.

16

Metne göre canlı bir varlıkta
görülen “kemal-i intizam” neyi
düşündürür?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 16

Gelişigüzel bir oluşumu değil,
bilinçli ve ölçülü bir yaratılışı
düşündürür.

17

Sineğin “kâinatın bir özeti” gibi görülmesi ne anlama gelir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 17

Onun küçük yapısında bile evrendeki pek çok unsurla bağlantılı bir düzen bulunduğu anlamına gelir.

18

Sebeplere yaratıcı rolü verilirse, o sebeplerin canlı ile ilişkisi nasıl olmak zorunda kalır?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 18

Dışarıda kalmaları yetmez; canlıya doğrudan bitişik ve iç yapısında etkin olmaları gerekir.

19

Neden özellikle gözdeki hücre
örneđi seçilmiş olabilir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 19

Çok küçük bir yerde bile olağanüstü düzen bulunduğunu ve sebepler teorisinin burada daha da çöktüğünü göstermek için secilmis olabilir.

20

Parçaya göre, maddî sebep
anlayışının dayandığı varsayım
nedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 20

Etkinin, fizikî temas ve yakınlıkla gerçekleştiği varsayımdır.

21

Bu varsayım kabul edilince niçin
daha büyük bir çelişki doğar?

Cevap 21

Çünkü sayısız unsurun küçücük bir bedene, hatta tek bir hücreye yerleşmesi gerektiği sonucu çıkar.

22

Parçada canlıların sebeplerle meydana geldiğini söyleyen görüşe karşı ilk dikkat çekilen nokta nedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 22

Her canlıda son derece hassas bir düzen ve ölçü bulunduğu noktasıdır.

23

Neden bir sineğin varlığı bile bu tartışmada yeterli görülmektedir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 23

Çünkü en küçük canlıda bile sebeplerle açıklanamayacak kadar ince bir uyum vardır.

24

“Birbirine zıd sebepler” ifadesiyle
ne kastedilir?

11sinif tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 24

Yapı ve özellik bakımından farklı,
uyumsuz ve bağımsız görünen
etkenler kastedilir.